

Szanowni Czytelnicy,

zachęcamy do lektury 29 numeru „Rocznika Polsko-Niemieckiego”, który podzieliłiśmy na cztery części: historia, gospodarka, polityka oraz artykuły recenzyjne i recenzje.

W pierwszym z trzech tekstów historycznych Konrad Graczyk analizuje projekt dotyczący podziału administracyjnego państwa na województwa z 1931 roku i jego recepcję wśród niemieckiej dyplomacji. Zainteresowanie niemieckiej dyplomacji było zrozumiałe, bo przesunięcie granic zachodnich województw na wschód zmieniało ich strukturę narodowościową i tym samym wpływało na sytuację mniejszości niemieckiej w Polsce. Podstawę artykułu stanowi dokumentacja niemieckiego resortu spraw zagranicznych. Wojciech Łyszek bada nazizm i imperializm niemiecki w przedwojennej publicystyce Juliusza Mieroszewskiego, czyli osoby łączonej przede wszystkim z tekstami w paryskiej „Kulturze”. Autor formułuje hipotezę, że Mieroszewski trafnie rozpoznał ówczesne tendencje w niemieckiej polityce zagranicznej i system narodowosocjalistyczny, chociaż nie ustrzegł się pewnych błędów w ocenie. Ostatni tekst, Aleksandry Kuligowskiej, dotyczy styku polskiej i niemieckiej kultury naukowej, widocznego w metodzie historycznej wybitnej polskiej mediewistki, Brygidy Kürbis.

Część gospodarczą rozpoczyna sięgające w czas przed 1989 rokiem opracowanie Agnieszki Kisztełińskiej-Węgrzyńskiej o austriackich inwestycjach w Polsce, zawierające próbę odpowiedzi na pytanie, w jakim zakresie aktywność państwa demokratycznego w obszarze działań gospodarczych przenosiła się na politykę kraju, który funkcjonował w odmiennych realiach ekonomicznych i politycznych. Jakie były skutki polityczne austriackich działań gospodarczych w Polsce? Beata Molo przechodzi do zagadnień aktualnych, a jednym z nich, o kluczowym znaczeniu, jest polityka energetyczna Niemiec. Autorka pyta – wykorzystując także wyniki swoich wcześniejszych badań – czy istnieją zarówno całościowa koncepcja tej polityki, jak i narzędzia jej realizacji. W ostatnim tekście poświęconym zagadnieniom gospodarczym Katarzyna Golik poddaje porównawczej analizie relacje gospodarcze Polski z Niemcami i Chinami oraz ich znaczenie polityczne. Jej rozważania są tym bardziej istotne, że polityka niemiecka w tym zakresie koliduje z celami polityki amerykańskiej, dla której strategicznym przeciwnikiem na arenie międzynarodowej są Chiny. A przy tym, jak wskazuje autorka, niemieckie media długo były krytyczne wobec powiązań Chin z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, ale nie z Niemcami.

Kwestiom politycznym poświęcone jest opracowanie Piotra Andrzejewskiego o Austriackiej Partii Wolności w okresie, gdy kierował nią Heinz-Christian Strache, zanim skandal polityczny zmusił go w 2019 roku do ustąpienia. Oś rozważań autora

stanowi osoba tego polityka, czynniki, które go ukształtowały, środowiska, z którymi był związany, oraz jego polityczne koncepcje.

Rzecz jasna zapraszamy do lektury ostatniej części, zawierającej recenzje. By jedynie krótko zasygnalizować tematykę książek przedstawianych w tej części, wskażmy, że Piotr Łysakowski omawia publikację poświęconą zagadnieniu Katynia, Paweł Popieliński – tożsamości mieszkańców województwa opolskiego i ucieczek z NRD, Magdalena Lemańczyk – migracji do Niemiec, Piotr Madajczyk – Lemkinowi i ludobójstwu, Robert Traba – polskim robotnikom przymusowym podczas II wojny światowej, Tomasz Browarek – mniejszości niemieckiej w III Rzeczypospolitej, a Piotr Andrzejewski – niemieckim reparaansom wojennym.

Życzymy ciekawej lektury

Redakcja